

РЕШЕНИЕ

№ 849

гр. София, 10.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 49 състав,
в публично заседание на 22.06.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Маргарита Йорданова

при участието на секретаря Милена Чунчева, като разгледа дело номер **9247** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/.

Образувано по жалба на Д. И. И., ЕГН [ЕГН], с адрес [населено място], [жк], [жилищен адрес] и съдебен адрес [населено място], [улица], адв.к. № 138, чрез пълномощник, срещу Решение № 1040-21-908 от 03.09 .2021 г. на Директора на ТП на НОИ С. – град, с което са отхвърлени жалбите му с вх. № 1012-40-302/06.08.2021 г., вх.№ 1012-40-302#1/06.08.2021 г. и вх.№ 1021-21-1244/12.08.2021 г. срещу разпореждане № РВ-3-21-00937594 от 18.06.2021г., издадени от длъжностно лице по чл.114, ал.3 и ал.4 от КСО при ТП на НОИ – С. град.

С доводи за незаконосъобразност на обжалваното решение жалбоподателят претендира неговата отмяна, като счита, че същото е постановено при нарушение на материалния закон и при допуснати нарушения на процесуалните правила. Поддържа се, че трудовият му договор не е бил обявен от съда за недействителен, поради което неправилно бил заличен трудовия му стаж. Твърди се, че правото му на защита е било нарушено, тъй като не са му били връчени актовете, издадени в хода на административното производство и при проверката на осигурителя, поради което не е могъл своевременно да възрази срещу тях и да представи доказателства. В съдебно заседание жалбоподателят се явява лично и с упълномощения си процесуален представител, който поддържа жалбата и моли същата да бъде уважена. Претендира разноски. Представя писмени бележки.

Ответникът - Директора на ТП на НОИ С. – град, чрез процесуалния си представител, оспорва жалбата и моли решението да бъде потвърдено. Претендира юрисконсултско възнаграждение. Подробни съображения излага в депозирана писмена защита.

Софийска грака прокуратура не изпраща представител и не е заявила становище по основателността на жалбата.

Съдът, след преценка на събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа страна:

За жалбоподателя е било представено удостоверение по образец Приложение 9 към чл.8, ал. 1 от НПОПДОО от осигурителя „Йендзюн“ ООД с данни относно правото на парично обезщетение по болничен лист Е20170750534, за периода от 07.09.2017 г. до 20.09.2017 г. По посочения болничен лист е било изплатено парично обезщетение за 7 работни дни в размер на 131,08 лв.

От осигурителя „Цинмей“ ЕООД също е било представено удостоверение по обр. Приложение 9 с данни относно правото на парично обезщетение по б.л. Е20170750535 за същия период, като е било изплатено парично обезщетение в размер на 262,16 лв. При изчисляването на паричните обезщетения по представените болнични листове, в дохода от който са определени е бил включен и осигурителен доход за периода от м.01.2017 г. до м.06.2017 г., подаден по реда на чл. 5, ал. 4, т. 1 КСО чрез Кооперация „Информационно общество“.

Установено е, че за жалбоподателя Д. И. И. са били подавани данни от Кооперация „Информационно общество“ с вид осигурен „01“ за периода от месец 06.2014 г. до м. 06.2017 г. При справка в „регистър приход“ в ИС на НОИ било установено, че от м. януари 2015 г. до м. декември 2018 г. от осигурителя не са внесени дължимите осигурителни вноски по фондовете на ДОО.

Във връзка с последващ контрол за спазването на осигурителното законодателство е била извършена проверка по разходите на ДОО на осигурителя „Кооперация“ „Информационно общество“, приключила с констативен протокол № КВ-5-21-00854001/14.12.2020 г., в който било установено, че за периода от 2017 г. до 2019 г., дружеството не е извършвало търговска дейност, която да обуславя необходимостта от наемане на лица, които да упражняват дейност по трудови правоотношения. Констатирано е, че по партидата на Кооперация „Информационно общество“ в ТР са били подадени декларации по чл. 38, ал.9, т. 2 от ЗСч, съгласно които кооперацията не е осъществявала дейност през 2017 г., 2018 г. и 2019 г.

При поискано съдействие с цел установяване на трудовата дейност от лицата, за които има подадени уведомления, от ИА „ГИТ“ уведомили контролния орган, че представител на кооперацията не е открит за извършване на проверка, а изпратеното до жалбоподателя писмо е било върнато с отбелязване „непотърсен“.

С писмо вх. №1029-21-9922#3/30.01.2020 г., от ТД на НАП – С. уведомили контролния орган, че от осигурителя е подадена декларация по чл. 92 ЗКПО за 2016 г., а за 2017г. и 2018 г., не са били подавани ГДД. Нямамо регистрирано фискално устройство, нито данни за търговски обекти.

По реда на чл. 44-46 АПК жалбоподателят е представил сведения, в които посочил, че председателят на кооперацията е бил болен и вероятно това е причината да не го съкрати. Не били представени исканите от него сведения относно точен адрес на работното място, длъжността която е заемал и естеството на извършваната от него работа, начина на заплащане на трудовото възнаграждение и лицето, което го е изплащало.

С оглед събраните доказателства е бил изготвен Констативен протокол № КВ-5-21-00854001/14.12.2020 г. и били изготвени задължителни предписания № ЗД-1-21-00854065/14.12.2020 г. за заличаване на неоснователно подадени данни по чл. 5, ал. 4 КСО. След влизането им в сила и неизпълнението им, същите били служебно заличени.

С оглед заличаването на данните, е издадено разпореждане № РВ-3-21-00937594/18.06.2021 г., с което е разпоредено на жалбоподателя да възстанови добросъвестно полученото парично обезщетение за общо заболяване за периода 07.09.2017 г. до 20.09.2017 г., в размер на 30.02 лв. Сумата е формирана, след като е извършена преценка за размера на обезщетение, като след заличаване на данните от Кооперация „Информационно общество“, по болничен лист Е20170750534, за периода от 07.09.2017 г. до 20.09.2017 г., за 7 работни дни вместо изплатеното обезщетение в размер на 131,08 лв., е определен размер 121,07 лв. а по болничен лист Е20170750535, за същия период, вместо изплатеното парично обезщетение в размер на 262,16 лв., е определен размер 242,15 лв.

Разпореждането е обжалвано пред директора на ТП на НОИ С.-град, който с процесното решение е потвърдил разпореждането и е отхвърлил жалбата.

С оглед установеното от фактическа страна съдът прави следните правни изводи:

Решение № 1040-21-908/03.09.2021 г. на директора на ТП на НОИ С.-град е връчено на 13.09.2021 г., видно от известието за доставяне на л. 27 от делото. Жалбата е депозирана пред органа на 16.09.2021 г., от надлежна страна, в законоустановения срок и при наличието на правен интерес, с оглед на което, съдът я намира за ДОПУСТИМА за разглеждане.

Разгледана по същество жалбата е НЕОСНОВАТЕЛНА, по следните съображения:

По валидността на акта:

Оспореното решение е издадено от компетентен орган (Заповед № 1712/17.08.2015 г. на л. 96 от делото), в рамките на законовите му правомощия по чл. 117, ал. 1, т. 1, б. „д“ КСО. Решението е издадено при спазване на изискването за форма и на административнопроцесуалните правила за издаването му, поради което не страда от пороци, водещи до неговата нищожност. От компетентен орган е издадено и разпореждане № РВ-3-21-00937594 от 18.06.2021 г., видно от приложената Заповед № Ц1015-21-108/21.10.2020 г. на директора на ТП на НОИ /л. 77 от делото/, с която е възложено на Д. Я. Я. – З. да постановява и подписва разпореждания за възстановяване на неоснователно изплатени суми по чл. 114 ал. 1 и ал. 2 КСО, както и разпореждания за събиране на неоснователно изплатени суми по чл. 114, ал. 4 КСО.

По процесуалната и материална законосъобразност на акта:

Между страните не е спорно, че жалбоподателят е получил парично обезщетение по болничен лист Е20170750534, за периода от 07.09.2017 г. до 20.09.2017 г., за 7 работни дни в размер на 131,08 лв., а по болничен лист Е20170750535, за същия период, е изплатено парично обезщетение в размер на 262,16 лв. При преценка за правото и размера на дължимото обезщетение е бил включен осигурителния доход на жалбоподателя въз основа на данните подадени по чл. 5, ал. 4 КСО. След служебното заличаване на тези данни е преизчислен размера на обезщетението, при което е формирана разлика в размер на 30.02 лв., която органа поддържа, че подлежи на възстановяване. Спорния по делото въпрос е дали жалбоподателят е притежавал качеството осигурено лице за периода, през който е бил сключен трудов договор с Кооперация „Информационно общество“.

Съгласно чл. 114, ал. 2, т. 2 от КСО добросъвестно получените суми за осигурителни плащания не подлежат на възстановяване от осигурените лица с изключение на следните случаи, в които възстановяването на сумите е без лихва до изтичането на срока за доброволно изпълнение: когато след изплащането им са представени нови документи или данни, които имат значение за определяне на правото, размера и срока на изплащане. В конкретния случай е налице тази хипотеза, поради което получените суми за осигурителни плащания подлежат на възстановяване, предвид новите документи и данни, които имат значение за определяне на размера на ПОБ.

Легална дефиниция за понятието "осигурено лице" е дадена в § 1, ал. 1, т. 3 от КСО (бр. 98 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г.), според която "осигурено лице" е физическо лице, което извършва трудова дейност, за която подлежи на задължително осигуряване по чл. 4 и чл. 4а, ал. 1 и за което са внесени или дължими осигурителни вноски; осигуряването на лицето, което е започнало трудова дейност съгласно чл. 10, продължава и през периодите по чл. 9, ал. 2, т. 1-3 и 5 от КСО. Съгласно чл. 10, ал. 1 от КСО осигуряването възниква от деня, в който лицата започват да упражняват трудова дейност по чл. 4 или чл. 4а, ал. 1 и за който са внесени или дължими осигурителни вноски и продължава до прекратяването ѝ.

Върховният административен съд многократно е имал повод да се произнесе, че от съдържанието на цитираното определение за осигурено лице следва, че едно от условията, на които е необходимо да отговаря лицето, за да се счита за осигурено, е да извършва трудова дейност, за която подлежи на задължително осигуряване по чл. 4 от КСО (в този смисъл са решение № 314/2016 г. по а. д. № 3171/2015 г. на ВАС, решение № 211/2016 г. по а. д. № 3681/2015 г. на ВАС, решение № 292/11.01.2017 г. по а. д. № 14312/2015 г. на ВАС, решение № 220/2014 г. по а. д. № 12497/2013 г. на ВАС и други). Следователно наличието на трудов договор само по себе си не е достатъчно, за да възникне осигурително правоотношение с произтичащите от него права на обезщетение, тъй като липсва идентичност между трудовото и осигурителното правоотношение. Наличието на трудово правоотношение обикновено води до възникване на осигурително правоотношение, но не винаги. Изискването на законовата разпоредба на КСО, съдържаща определението за "осигурено лице", е лицето да упражнява трудова дейност. Следователно лицето трябва да има сключен трудов договор и валидно възникнало трудово правоотношение, но и реално да осъществява трудова дейност в рамките на това правоотношение. В този смисъл е напр. и решение № 4901 от 27.04.2020 г. на ВАС по адм. д. № 6817/2019 г.

Доказателствената тежест за установяване на реално положение труд е на самото лице /така Решение № 2524 от 18.02.2020 г. на ВАС по адм. д. № 12220/2019 г./. В конкретния случай при съвкупния анализ на доказателствата по делото, извод за реално извършване на трудова дейност от страна на жалбоподателя не може да бъде направен. Установените от контролния орган факти и обстоятелства не са оборени. Изводите на органа са мотивирани с конкретни писмени доказателства, част от административната преписка, поради което обосновано е прието, че в конкретния случай жалбоподателя не е извършвал трудова дейност, за която да бъдат дължими и внесени осигурителни вноски. С оглед на това и посоченото по-горе по отношение на осигурителното правоотношение, правилен и законосъобразен е извода на органа, че жалбоподателя не е притежавал качеството осигурено лице. В тази връзка неоснователно получените плащания следва да бъдат възстановени, поради което правилно директорът на ТП на НОИ е потвърдил процесното разпореждане.

Изложените в жалбата възражения са неоснователни. В производството по чл. 108, ал. 1, т. 1 КСО страни са контролният орган и осигурителя. Жалбоподателят не е страна, поради което не е необходимо да бъде уведомяван за образуването на административното производство, както и да му бъдат връчвани актовете, постановени в хода му. От жалбоподателя са били изискани обяснения, но същия не е посочил факти и обстоятелства, касаещи упражняването от него трудова дейност и по – конкретно относно точен адрес на работното място, длъжността която е заемал и естеството на извършваната от него работа, начина на заплащане на трудовото възнаграждение и лицето, което го е изплащало. Противно на изложените в жалбата твърдения органът не е допуснал съществени нарушения на процесуалните правила, които да са от естеството на съществените, и които, ако не бяха допуснати, щяха да доведат до постановяване на акт с различно съдържание. Възраженията, касаещи недействителността на трудовото правоотношение са ирелевантни в случая. Неговият трудов договор не е обявен за недействителен, което от своя страна е различно производство от проведеното в конкретния случай. Въпрос на настоящото производство е осигурителното правоотношение, което е различно от трудовото. За възникване на последното е необходимо валидно сключен трудов договор, докато за възникване на осигурителното правоотношение е необходимо освен трудовия договор, да е налице и реално започване на трудова дейност, за която работника или служителя да подлежат на задължително осигуряване. Доказателства за реално изпълнение на трудова дейност не са налице в конкретния случай. Нещо повече, от страна на осигурителя са налице декларации по чл. 38, ал. 9, т. 2 ЗСч, съгласно които за 2017 г., 2018г. и 2019 г. дружеството не е развивало дейност. Съвкупният анализ на събраните в хода на административното производство доказателства водят към единствения възможен извод за липса на реално извършвана от жалбоподателя трудова дейност, което води до невъзникване на осигурителното отношение, а от там и до неоснователно включване на осигурителния доход при осигурителя Кооперация „Информационно общество“. Предвид неоснователността на включването на този доход и използването му при формиране на размера на дължимото парично обезщетение, то правилно е постановено възстановяване на неоснователно получените осигурителни плащания.

Решението е постановено и в съответствие с целта на закона – да се предотврати неоснователното изплащане на средства от бюджета на ДОО, а неправилно изплатените средства да бъдат възстановени.

Въз основа на изложеното дотук, настоящият съдебен състав намира, че оспореното решение се явява законосъобразно, поради което подадената жалба следва да бъде отхвърлена, като неоснователна. Не са налице отменителни основания по чл. 146, т.1 – 5 АПК.

С оглед изхода на спора, на ответника следва да бъдат присъдени разноски, за юрисконсултско възнаграждение, в размер на 100 лв., определен на основание чл. 25, ал. 1 от Наредбата за заплащането на правната помощ, във връзка с чл. 37 от Закона за правната помощ, във връзка с чл. 78, ал. 8 ГПК.

Така мотивиран и на основание чл.172, ал.2 от АПК, Административен съд – София -град, Трето отделение, 49 състав

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Д. И. И. срещу Решение № 1040-21-908 от 03.09 .2021 г. на Директора на ТП на НОИ С. – град, с което са отхвърлени жалбите му с вх. № 1012-40-302/06.08.2021 г., вх.№ 1012-40-302#1/06.08.2021 г. и вх.№ 1021-21-1244/12.08.2021 г. срещу разпореждане № РВ-3-21-00937594 от 18.06.2021г., на длъжностно лице по чл.114, ал.3 и ал.4 от КСО при ТП на НОИ – С. град.

ОСЪЖДА Д. И. И., ЕГН [ЕГН], с адрес [населено място], [жк], [жилищен адрес] да заплати на Националния осигурителен институт сумата в размер на 100 лв./ сто лева/, представляваща юрисконсултско възнаграждение.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд на Република България в 14 /четирнадесет/ дневен срок от получаване на съобщението за изготвянето му.

СЪДИЯ: